

REGLUGERÐ

um Verðjöfnunarsjóð sjávarútvegsins.

1. gr.

Hlutverk Verðjöfnunarsjóðs sjávarútvegsins er að draga úr áhrifum verðsveiflna á sjávarafurðum á þjóðarbúskapinn.

Lögheimili Verðjöfnunarsjóðs sjávarútvegsins og varnarþing er í Reykjavík.

2. gr.

Ráðherra skipar sjóðnum fimm manna stjórn til fjögurra ára í senn. Skal einn stjórnarmaður skipaður samkvæmt sameiginlegri tilnefningu Landssambands íslenskra útvegsmanna, Sjómannasambands Íslands og Farmanna- og fiskimannasambands Íslands, einn samkvæmt sameiginlegri tilnefningu hagsmunasamtaka í fiskiðnaði og þrír án tilnefningar. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt. Náist ekki samkomulag um sameiginlega tilnefningu fulltrúa í stjórn skipar ráðherra hann án tilnefningar.

Ráðherra skipar formann og varaformann sjóðstjórnar og ákveður þóknun sjóðstjórnar.

3. gr.

Verðjöfnunarsjóður sjávarútvegsins skiptist í eftirtaldar deildir eftir tegundum afurða:

1. Deild fyrir unnar botnfiskafurðir. Undir þá deild falla allar frystar, saltaðar og hertar afurðir úr þorski, ýsu, ufsa, karfa, grálúðu og öðrum botnlægum fisktegundum svo og ferskar og ísaðar afurðir, enda hafi fiskurinn verið hausaður, flattur eða flakaður eða sætt annarri vinnslu. Utan deildarinnar falla mjöl og lýsisafurðir úr botnlægum tegundum sbr. 7. tl. sem og reyktar afurðir, meltuafurðir og afurðir lifrarbræðslu, sbr. 2. mgr.
2. Deild fyrir óunnar botnfiskafurðir. Undir þá deild fellur ferskur eða ísaður fiskur sem ekki er hausaður, flattur, flakaður eða unninn á annan hátt.
3. Rækjudeild. Undir þá deild falla allar rækjuafurðir, þ. á m. skelflett og heilfryst rækja.
4. Humardeild. Undir þá deild falla allar afurðir humars, þ. á m. bæði slitinn og heill humar.
5. Hörpudiskdeild. Undir þá deild falla hörpuskelfiskafurðir.
6. Síldardeild. Undir þá deild fellur söltuð og fryst síld. Utan deildarinnar falla mjöl- og lýsisafurðir úr síld, sbr. 7. tl. sem og reyktar afurðir, sbr. 2. mgr.
7. Mjöl- og lýsisdeild. Undir þá deild falla afurðir lýsis- og mjölverksmiðja, hvort sem þær eru unnar úr hráefni úr botnlægum tegundum eða úr loðnu, síld eða öðrum uppsjávarfiskum.

Verðjöfnun nær til afurða hvort sem þær eru unnar úr innlendu eða erlendu hráefni. Verðjöfnun nær ekki til afurða er falla utan ofangreindra deilda, svo sem loðnuhrogna og frystrar loðnu. Þá nær verðjöfnun ekki til reyktra fiskafurða, fiskmeltu eða afurða lifrarbræðslu. Hafi framleiðsluverðmæti einhverrar tegundar sjávarafurða sem ekki sætir verðjöfn-

un samkvæmt þessari grein á næstliðnum þremur árum að meðaltali numið meiru en 1% af heildarverðmæti útfluttra sjávarafurða skal sjóðstjórn gera tillögu til ráðherra um fyrirkomulag verðjöfnunar að því er þá afurð varðar, m.a. hvort fella skuli verðjöfnun undir einhverja þá deild sem fyrir er eða hvort ný deild skuli stofnuð. Telji sjóðstjórn sérstaka ástæðu til að láta verðjöfnun taka til afurða sem ekki ná ofangreindum verðmætismörkum getur hún gert tillögu um það til ráðherra.

Verðjöfnun nær ekki til niðursöðinna eða niðurlagðra sjávarafurða.

4. gr.

Deildir Verðjöfnunarsjóðs sjávarútvegsins hafa aðskilinn fjárhag. Inneign á nafni framleiðanda við eina deild sjóðsins getur því ekki komið til útgreiðslu þótt útgreiðslutílefni sé vegna útflutnings sama framleiðanda á afurðum er undir aðra deild falla sbr. þó 2 mgr. 11. gr.

5. gr.

Sjóðstjórn skal fyrir 25. hvers mánaðar gera tillögur til ráðherra um það hlutfall af andvirði sjávarafurða sem inn- og útgreiðslur skulu miðast við vegna útflutnings sjávarafurða í komandi mánuði. Skulu greiðslur í sjóðinn eða úr honum ávallt vera þær sömu fyrir allar afurðir hverrar deildar.

Við tillögugerð sína skal sjóðstjórn annars vegar taka mið af markaðsverði afurða er undir viðkomandi deild falla en hins vegar af grundvallarverði þeirra, þ.e. meðaltalsverði þeirra síðustu fimm árin, sbr. þó 7. gr. Skal Þjóðhagsstofnun falið að afla upplýsinga um markaðsverð og annast útreikninga á grundvallarverði. Grundvallarverð skal vera einfalt meðaltal af afurðaverði síðustu sextíu mánaða, talið frá og með þeim mánuði sem tillagan er gerð í. Skal við þann meðaltalsreikning taka tillit til almennra verðlagsbreytinga í þeim löndum sem eiga gjaldmiðil í gjaldeyriskörfunni sem við er miðað við staðvirðingu.

6. gr.

Sjóðstjórn skal við tillögugerð sína ákveða 3-5% verðbil um grundvallarverðið og skal gerð tillaga um innborgun ef markaðsverð er hærra en grundvallarverð að viðbættu verðbili en um útborgun sé markaðsverð lægra en grundvallarverð að frádregnu verðbili. Skal tillaga um inn- eða útborgun miðast við 50% af mun milli markaðsverðs annars vegar og grundvallarverðs að teknu tilliti til verðbils hins vegar.

Sjóðstjórn skal gera tillögu um það hlutfall af f.o.b.-andvirði sjávarafurða, sem greiða skal í sjóðinn í komandi mánuði vegna útflutnings afurða viðkomandi deildar eða sem útgreiðslur úr viðkomandi deild skulu miðast við.

Liggi söluverð vöru ekki fyrir t.d. vegna þess að framleiðandi hafi unnið hráefni í eigu erlends aðila gegn endurgjaldi fyrir vinnsluna skal áætla f.o.b.- andvirði vörunnar.

7. gr.

Ekki skal ákveða sjálfstætt verðjöfnunarhlutfall fyrir afurðir er falla undir deild fyrir óunnar botnfiskafurðir á grundvelli markaðsverðs og grundvallarverðs þeirra. Skal verðjöfnunarhlutfall þessara afurða ávallt vera það sama og verðjöfnunarhlutfall fyrir afurðir er falla undir deild fyrir unnar botnfiskafurðir.

8. gr.

Ráðherra skal að fengnum tillögum sjóðstjórnar ákveða mánaðarlega verðjöfnunarhlutfall afurða er undir einstakar deildir falla. Skal ákvörðun hans birt með auglýsingu í B-deild Stjórnartíðinda. Verðjöfnunarhlutföll breytast ekki innan mánaða, enda þótt breytingar verði á markaðsverði því sem lá til grundvallar ákvörðuninni sbr. 5. gr.

9. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt að fella niður inngreiðslur í Verðjöfnunarsjóð verði verulegur aflabrestur.

Fari samanlagðar innstæður einstakra deilda umfram 30% af verðmæti útfluttra afurða viðkomandi tegundar síðasta almanaksár er stjórninni heimilt að lækka inngreiðslur eða fella þær niður um tiltekinn tíma.

10. gr.

Greiðslur til Verðjöfnunarsjóðs skulu miðast við útflutningsmánuð. Útflutningur telst eiga sér stað á brottfarardegi flutningsfars frá þeirri höfn sem lestun fer fram. Óunninn fiskur sem seldur er á uppboði erlendis telst þó fluttur út á söludegi.

Greiðslur skulu innheimtar við gjaldeyrisstil, þó ekki síðar en fjórum mánuðum eftir að útflutningur á sér stað. Sjóðstjórn er þó heimilt að veita lengri greiðslufrest standi sérstaklega á. Greiðslur skulu renna inn á verðjöfnunarreikning á nafni viðkomandi framleiðanda. Framleiðandi í þessu sambandi telst sá sem unnið hefur vöruna hvort sem hann telst seljandi hennar eða eigandi við útflutning eða ekki.

Hafi fleiri en einn aðili unnið að framleiðslu vörunnar telst framleiðandi hennar sá sem fullvann hana í það form sem hún er flutt út í. Sjóðstjórn getur þó fallist á sérstaka umsókn framleiðenda um að greiðslur skuli skiptast milli þeirra.

Viðskiptabankar og sparisjóðir skulu innheimta greiðslur til sjóðsins.

11. gr.

Innstæður á verðjöfnunarreikningum sjóðsins teljast eign hans en eru bundnar við verðjöfnun á afurðum þess framleiðanda sem inneign myndaði. Sé félagi, sem á reikning í sjóðnum, slitið og það sameinað öðru félagi með þeim hætti að ákvæðum 56. og 57. gr. laga nr. 75/1981, um tekju- og eignarskatt, með síðari breytingum, sé fullnægt skal það félag, er við tekur, taka við rétti til verðjöfnunar af sérreikningi þess félags sem slitið var. Sé rekstur einstaklings, sem greitt hefur í sjóðinn, seldur er heimilt að kveða svo á að innstæða á verðjöfnunarreikningi fylgi með í sölunni. Með sama hætti getur innstæða á nafni einstaklings flust yfir á félag sem myndað kann að vera um rekstur hans. Látist einstaklingur, sem greitt hefur í sjóðinn, taka erfingjar hans við öllum réttindum sem hinn látni hafði áunnið sér gagnvart sjóðnum uppfylli þeir ákvæði reglugerðar þessara, nema um skuldafrágöngubú sé að ræða.

Verði framleiðandi gjaldþrota eða sé félagi slitið án þess að ákvæði 1. mgr. eigi við skal innstæða á verðjöfnunarreikningi þess renna inn á óskiptan reikning Verðjöfnunarsjóðs. Sama á við ef framleiðandi hefur ekki í sex ár framleitt sjávarafurðir til útflutnings. Hafi myndast inneign á nafni framleiðanda við tiltekna deild sjóðsins er sjóðstjórn heimilt að verða við beiðni hans um að inneign sé flutt á reikning á hans nafni við aðra deild sjóðsins enda séu full þrjú ár liðin síðan aðili hætti framleiðslu afurða er undir fyrrnefndu deildina falla.

12. gr.

Greiðslur úr Verðjöfnunarsjóði skulu miðast við útflutningsmánuð sbr. 10. gr. og eru þær gjaldkræfar við gjaldeyrisstil. Greiðslur til einstaks framleiðanda skulu aldrei vera umfram það fé sem er á verðjöfnunarreikningi á hans nafni í viðkomandi deild sjóðsins, sbr. þó 16. gr.

13. gr.

Stjórn Verðjöfnunarsjóðs hefur yfirumsjón með starfsemi sjóðsins. Hún ræður starfsfólk og annast daglegan rekstur hans eða semur um það við fjármálastofnanir eftir því sem hagkvæmt þykir.

Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Ráðherra staðfestir reikninga sjóðsins að lokinni endurskoðun. Reikningar sjóðsins skulu birtir í B-deild Stjórnartíðinda.

14. gr.

Fundur stjórnar er hæfur til að gera ályktanir ef meira en helmingur stjórnarmanna er á fundi. Ákvarðanir stjórnar skulu færðar í gjörðabók.

15. gr.

Innstæður í verðjöfnunarreikningum sjóðsins skulu ávaxtaðar á trygghan og hagkvæman hátt í erlendum gjaldeyri.

Kostnaður af rekstri sjóðsins skal greiddur af óskiptum reikningi sjóðsins. Sé rekstrar-kostnaður meiri en nemur innstæðu á óskiptum reikningi sjóðsins skal honum skipt hlutfallslega niður á verðjöfnunarreikninga sjóðsins.

16. gr.

Innstæður á reikningum Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins skulu færðar á sérstaka reikninga í Verðjöfnunarsjóði sjávarútvegsins. Þegar útborgunartilefni skapast samkvæmt ákvæðum reglugerðar þessarar skal greiða verðbætur af þessum reikningum óháð innstæðum hvers fyrirtækis í Verðjöfnunarsjóði sjávarútvegsins. Þessar greiðslur skulu bundnar við verðbætur á þær afurðir sem innstæðurnar mynduðu á viðkomandi reikningi í Verðjöfnunarsjóði fiskiðnaðarins. Skiptir í því sambandi ekki máli þótt fleiri afurðir falli nú undir sömu deild í Verðjöfnunarsjóði sjávarútvegsins. Greiðslur verðbóta af sérstökum rækjureikningi frá Verðjöfnunarsjóði fiskiðnaðarins skulu þannig bundnar við verðbætur á skelfletta rækju úr innlendu hráefni enda þótt önnur framleiðsla falli einnig undir rækjudeild Verðjöfnunarsjóðs sjávarútvegsins.

Þegar innstæða á einhverjum þeirra reikninga, er um ræðir í 1. mgr., er orðin minni en svarar til 0.2% af útflutningsverðmæti viðkomandi tegundar síðasta almanaksár skal afgangurinn renna á óskiptan reikning Verðjöfnunarsjóðs sjávarútvegsins. Inn á þann reikning rennur einnig innstæða á stofnfjárreikningi Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins.

17. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt heimild í l. nr. 39, 15. maí 1990, öðlast þegar gildi.

Sjávarútvegsráðuneytið, 19. júní 1990.

Halldór Ásgrímsson.

Gylfi Gautur Pétursson.